

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Petru Moraru, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș și
Nadejda Toma,

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Districtului militar Stalingrad din 10 iulie 1942, declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, în cauza penală în privința lui

Popovici Gheorghii Abramovici, născut în anul 1920, originar mun. Chișinău, cu antecedente penale,

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de recurs în anulare: 07.11.2016 – 21.02.2017.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al Districtului militar Stalingrad din 10 iulie 1942, Popovici Gheorghii a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2), 193-7 pct. „g” Cod penal al RSFSR, cu aplicarea art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 7 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 3 ani și confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Popovici Gheorghii a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, exercitându-și serviciul militar în armata roșie și având atitudine ostilă față de regimul din URSS, a desfășurat în rândurile ostașilor agitație antisovietică orientată spre discreditarea puterii sovietice.

Critica politica promovată de autoritățile sovietice și ponegrea presa sovietică, mai mult, Popovici Gheorghii exercitând serviciul militar în armata roșie, la 26 decembrie 1941 a dezertat din unitatea militară, însă în aceeași zi a fost reținut.

3. Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea parțială a sentinței Tribunalului militar al Districtului militar Stalingrad din 10 iulie 1942 doar în partea condamnării în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului

Popovici Gheorghii Abramovici, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea acestuia la răspundere penală.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Procurorul General Adjunct a invocat faptul că în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată nu a fost dovedit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului Popovici Gheorghii, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal RSFSR.

Mai mult, procurorul a specificat, că sentința de condamnare în privința lui Popovici Gheorghii a fost pronunțată luându-se la bază doar declarațiile inculpatului, nefiind cercetate și alte mijloace de probă.

Instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, consideră recurentul că, condamnarea lui Popovici Gheorghii constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Popovici Gheorghii a fost condamnat la 10 iulie 1942, prin sentința Tribunalului militar al Districtului militar Stalingrad, pentru săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, în lipsa elementelor infracțiunii incriminate.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă în partea condamnării lui Popovici Gheorghii în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu casarea parțială a acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea parțială a hotărârii irevocabile contestate doar în partea condamnării lui Popovici Gheorghii în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art. art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează parțial sentința Tribunalului militar al Districtului militar Stalingrad din 10 iulie 1942, în partea condamnării lui *Popovici Gheorghii Abramovici* în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal pe acest capăt de învinuire, din motiv că există circumstanțe care exclude tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia în fața societății, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

În rest sentința se menține.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 februarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Nadejda Toma